

1. (10p)

Selosta pääpiirteissään, miten vakuutustoimintaa säännellään Euroopan unionin tasolla (toimielimet, sääntelyvälineet ja sääntelyrakenne).

2. (10p)

Ennen vakuutus sopimuksen solmimista ja sopimuksen voimassa ollessa kuuluu antaa toiselle sopimuspuolelle sopimuksen kannalta relevantteja tietoja. Miten velvollisuus tietojen antamisesta/hankkimisesta on jaettu osapuolten kesken? Mitä vakuutetulle voi seurata, jos katsotaan että vakuutettu ei ole toiminut velvollisuuksiensa mukaisesti? Mikä olisi sinun ratkaisusi alla olevaan tapaukseen? Perustele.

Teollisuusjätti Oyj kilpailutti vuoden 2010 omaisuus- ja keskeytysvakuutuksensa vakuutusmeklarin avulla. Vakuutusyhtiösi pyysi meklaria toimittamaan tiedot kohteiden arvoista, sijainnista, ja lisäksi vielä vahinkohistoriatiedot viimeisten viiden vuoden ajalta. Kyseiset tiedot annettiin marraskuun lopussa 2009. Tietopaketti sisälsi mm. kaikki tarpeelliset tiedot kohteiden arvosta, varustelutasosta ja sijainnista, sekä vahinkotiedot ajalta 1.1.2005–30.9.2009.

Vakuutusyhtiösi valittiin Teollisuusjätti Oyj:n vakuuttajaksi vuodelle 2010. Jo vuoden alussa sattui pari isohkoa vahinkoa. Asiakkaan riskit olivat arvioitua suuremmat ja vahinkosuhteesta oli ilmiselvästi tulossa hyvin huono. Samalla kävi ilmi, että vuoden 2009 lokakuussa Teollisuusjätti Oyj:lle oli sattunut kaksi suurvahinkoa, joista ei ollut mainintaa tietopaketissa.

Nyt vakuutusyhtiösi suhtautuu kielteisesti Teollisuusjätti Oyj:n korvausvaatimukseen, ja on alustavasti keskustellut asiasta meklarin ja asiakkaan kanssa. Meklari kokee antaneensa oikeat tiedot vakuuttajille, ja huomauttaa että päiväys oli selkeästi ilmoitettu annetussa materiaalissa. Teollisuusjätti taas pitää asiaa meklarin ja vakuutusyhtiön välisenä riitana, onhan vakuutusyhtiö meklaripalkkion maksaneena ryhtynyt sopimussuhteeseen meklarin kanssa. Toiseksi Teollisuusjätti huomauttaa, että tiedot olisi saanut kysymällä. Ilmeisesti vakuutusyhtiösi koki saaneensa tarpeeksi tietoa, kun se teki tarjouksen pyytämättä lisäselvityksiä.

3. (10p)

Selvitä milloin, miten ja mistä syistä vakuutuksenantajalla on oikeus muuttaa henkilövakuutuksen vakuutusmaksuja ja -ehtoja.

4. (10p)

- a) Mitkä ovat finanssivalvonnan toiminnan lakisääteiset tavoitteet? (laki Finanssivalvonnasta 1 §)
- b) Mitkä Finanssivalvonnan tehtävät liittyvät suoraan vakuutusalaan? (laki Finanssivalvonnasta 3 §)

5. (10p)

- a) Missä keskeisissä laeissa (ei vakuutuslajikohtaisissa) on säädelty vakuutussalaisuuksista/vaitiolovelvollisuudesta ja henkilötietojen käsittelystä?
- b) Mikä on vakuutusyhtiöiden yhteinen vahinkorekisteri, ja mikä on sen tarkoitus?
- c) Toimit yhtiösi yritysvaluutusten aktuaarina, mutta sinulla on myös pääsy yksityisasiakkaita koskeviin tietoihin. Luet lehdistä Suomen missi Chasmin Viettisen uusimmasta humalatilassa ajamasta kolarista, ja lähdet "ammattillisesta mielenkiinnosta" tutkimaan Viettisen tietoja yhtiösi tietokannoista. Pääset illalla baarissa kerskumaan tiedoilla kaverillesi Ranelle, joka hänkin on aktuaari, joskin toisessa yhtiössä. Missä teit väärin ja miksi?
- d) Piimälän Osuuspankki ja Kaasunkosken Keskinäinen Vakuutusyhtiö tekevät tiivistä yhteistyötä, toimivat usein toistensa tiloissa, markkinoivat yhteisiä palveluita ja myyvät toistensa tuotteita, käyttäen usein yhteistä logoa. Voivatko yhtiöt luovuttaa toisilleen asiakastietoja markkinointimielessä? Perustele.
- e) Suomen Pankki kilpailuttaa omaisuus- ja henkilövakuutuksensa, ja pyytää siinä yhteydessä tarjouskilpailuun osallistuvia vakuutusyhtiöitä nimeämään viisi finanssialan asiakasta, ja antamaan perustiedot näiden vakuutuksista. Perusteena on, että Suomen Pankki pystyy näillä referensseillä varmistumaan tarjoajien kyvystä vakuuttaa niinkin hienoa finanssilaitosta kuin Suomen Pankki. Voiko tiedot luovuttaa, ja jos voi, millä ehdoilla? Perustele.

6. (10p)

- a) Mitä tarkoitetaan vakuutuksenantajan takautumisoikeudella? Mitkä ovat takautumisoikeuden yleiset edellytykset?
- b) Jos korvauksensaaja on eri kuin vakuutuksenottaja, voiko vakuuttaja evätä tai vähentää korvausta vetoamalla esim. vakuutuksenottajan laiminlyöntiin suojeleuhjeiden noudattamisessa? Perustele.
- c) Miten vahingonaiheuttajan ns. ankara vastuu vaikuttaa vakuutusyhtiön takautumismahdollisuuksiin?
- d) Mainitse vakuutuslajeja, joissa on poikkeavat takautumisoikeussäännöt.

7. (10p)

Miltä olennaisilta osin vakuutuslainsäädäntö sääntelee eri tavalla vahinko- ja työeläkevakuutusyhtiöiden sijoitustoimintaa?

8. (10p)

Selosta mitä tarkoitetaan seuraavilla vakuutusyhtiölain kohdilla

"Muun toiminnan harjoittamiskielto"

"Erillisyyisperiaate"

"Liitännäistoiminta".

Poikkeaako työeläkeyhtiötä koskeva vastaava sääntely vakuutusyhtiölain määräyksistä?
Jos poikkeaa, niin miten?

9. (10p)

Mitä toimenpiteitä keskinäisen vakuutusyhtiön on tehtävä lisämaksuvelvollisuuden laajentamiseksi tai lisäämiseksi yhtiöjärjestykseen, mikä on lisämaksuvelvollisuuden määrä, vaikutus vakuutusyhtiön toimintapääomaan ja mitkä ovat vakuutuksenottajan oikeudet ja velvollisuudet?

10. (10p)

- a) Mitä vakuutusyhtiölaissa tarkoitetaan *turvaavuusperiaatteella*?
- b) Miten erityisesti henkivakuutusyhtiön edellytetään huolehtivan vakuutettujen etujen turvaamisesta?
- c) Mikä on laissa mainittu *lisäetujen kohtuusperiaate*?